

KEES POSTMA

DOEN

ALS

JEZUS

DE MAN DIE ALLES VERANDERDE

KEES POSTMA

DOEN ALS JEZUS

DE MAN DIE ALLES VERANDERDE

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Andere boeken van Kees Postma bij KokBoekencentrum Uitgevers:

De retraite. Een lichtvoetig, humoristisch verhaal over een voorganger op zoek naar zichzelf

De Hemel op Aarde conferentie. Het wonderlijke dagboek van een doodgewone dominee

De memoires van Br. Martinus Metgod. De eigenaardige entree van kandidaat Keizer

Boekverzorging: Jore ontwerp

Voor bijbelcitaten is gebruikgemaakt van de Herziene Statenvertaling,
©2010/2016 Stichting HSV, tenzij anders aangegeven.

ISBN 978 90 435 4361 3

ISBN 978 90 435 4362 0 (e-book)

NUR 707

www.kokboekencentrum.nl

© 2025 KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan.

KokBoekencentrum Uitgevers vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

INLEIDING

D*oen als Jezus* – dat klinkt bijna te groot om waar te zijn. Wie begint er nu aan zoiets? En toch is dat precies waartoe we worden geroepen: niet alleen geloven *in* Jezus, maar ook leven *zoals* Jezus. Hij is niet alleen onze Redder, maar ook ons voorbeeld.

In dit boek volg je Jezus stap voor stap. Niet in grote theorieën of vage idealen, maar in concrete daden en houdingen: Hij wast voeten, zoekt het verlorene, huilt met wie verdrietig is, confronteert met waarheid, dient in stilte, vergeeft zonder voorwaarden en geeft overvloedig. Als Hij dat deed en daardoor liet zien wie God is, wat zou Hij dan van ons vragen?

In elk hoofdstuk ontdek je een aspect van wie Hij is en hoe dat jouw leven kan vormen. Je leert ook nog het een en ander over hoe het niet moet, en daar gaat het met name over mijn eigen falen. Ik ben niet altijd het beste voorbeeld om te volgen, maar van mijn fouten kun je zeker iets leren!

Je leest korte, rake uitspraken en gedachten van theologen als John Piper, Henri Nouwen, John Stott, Paul Washer, Dietrich Bonhoeffer – stemmen uit verschillende tradities en tijden die iets gemeenschappelijk hebben: een diep verlangen om op Jezus te lijken en Hem te volgen. Niet als prestatie om trots op te zijn, maar als antwoord op Zijn oproep: Kom en volg Mij. Laat je door dit boek raken, uitdagen, troosten en aanmoedigen. Niet door méér te gaan doen om iets te verdienen, maar uit dankbaarheid voor wat je al hebt gekregen.

De Man die alles veranderde – Jezus is het scharnierpunt in de geschiedenis. Niet voor niks spreken we in de jaartelling over een periode voor en een periode na Christus. Hij is ook het scharnierpunt geworden in mijn leven en dat van vele anderen. Door Hem mocht ik heel wat wijzer worden. Dat is een proces van vallen en opstaan, van twee stappen vooruit en weer eentje terug. Het gaat met schokken en golven, pieken en dalen. Bij mij gaat dat al zo'n twintig jaar op die manier. Dit boek is dan ook geen handleiding, maar een uitnodiging: om dat te doen wat Jezus van jou vraagt, zonder daarin de perfectie na te streven. De meest waardevolle ontdekkingen ga je hier misschien wel doen door samen met Hem tussen de regels van dit boek door te lezen. *Ga je mee?*

Kees Postma

INHOUD

Inleiding 3

DE ZACHTE KRACHT VAN JEZUS 8

1. Jezus is liefdevol 9
2. Jezus geeft meer dan je verdient 12
3. Jezus is barmhartig 15
4. Jezus vergeeft 19
5. Jezus zorgt voor ons 23
6. Jezus huilt 26
7. Jezus voelt met ons mee 29

DE ONTWAPENENDE BESCHEIDENHEID VAN JEZUS 32

1. Jezus doet graag een stapje terug 33
2. Jezus is zachtmoedig 36
3. Jezus zoekt niet de spotlights 39
4. Jezus wast voeten in plaats van oren 42
5. Jezus is niet snel onder de indruk 45
6. Jezus doet Zijn mond niet open 48
7. Jezus zingt een toontje lager 51

DE TROUWE VOORZIENING VAN JEZUS 54

1. Jezus schenkt mogelijkheden 55
2. Jezus geeft een herkansing 58
3. Jezus deelt van zijn overvloed 61
4. Jezus geeft wijsheid 65
5. Jezus toont moed 68
6. Jezus geeft het goede voorbeeld 71
7. Jezus voorziet in kracht om door te gaan 74

DE MOEDIGE KEUZES VAN JEZUS 78

1. Voor het onaanzienlijke 79
2. Voor de kinderen 82
3. Voor het stellen van vragen 86
4. Voor toewijding 90
5. Voor radicaliteit 94
6. Om niet los te laten 98
7. Voor vreugde 101

DE NOOIT AFLATENDE TROUW VAN JEZUS 104

1. Jezus maakt zich geen zorgen 105
2. Jezus is betrouwbaar 109
3. Jezus bidt 112
4. Jezus lijdt met ons mee 115
5. Jezus is beschikbaar 118
6. Jezus is authentiek 121
7. Jezus dient anderen 125

DE VERRASSENDE KANTEN VAN JEZUS 128

1. Jezus heeft een heilig ongenoegen 129
2. Jezus dwingt om te kiezen 132
3. Jezus draait niet om de hete brij heen 134
4. Jezus is jaloers 137
5. Jezus is bang 140
6. Jezus houdt wel van een feestje 143
7. Jezus is graag alleen 146

DE RADICALE WEGEN VAN JEZUS 150

1. Jezus gaat over grenzen 151
2. Jezus kent Zijn roeping 154
3. Jezus gaat tot het uiterste 157
4. Jezus weet het al 160
5. Jezus brengt het verlorene thuis 164
6. Jezus strijdt voor ons 167
7. Jezus is alles 170

Nawoord: Jezus vraagt vertrouwen 175

**DE
ZACHTE
KRACHT
VAN
JEZUS**

1. JEZUS IS LIEFDEVOL

*‘Zijn liefde is niet slechts een voorbeeld,
maar een kracht die ons van binnenuit verandert.’*

J.I. PACKER

Houden van... Naar mijn bescheiden mening is dat een wat uitgehold begrip geworden. Zeker, ik hou ook van... Van mijn vrouw, kinderen, mijn zusje en mijn moeder bijvoorbeeld. Maar ook van een speciaal biertje op een Frans terras en van een perfecte zitplaats in een obscuur Engels voetbalstadion waar ik het gras kan ruiken. Ook van pizza hou ik, en van grappen die op het randje zijn. ‘Houden van’ wordt daarmee een nietszeggende kwalificatie. Immers, als het goed is, hou je meer van je vrouw dan van dat heerlijk ruikende gras onder de krijtlijnen – zo niet, dan zou ik dit niet kenbaar maken richting partner, om erger te voorkomen.

Als een begrip zo uitgehold is, moeten we het herontdekken. Ik heb die zoektocht ondernomen en onderweg heb ik iemand leren kennen wiens leven luider spreekt dan een definitie ooit kan doen: Jezus, het toonbeeld van liefde, hartstochtelijke jaloersmakende liefde.

Jezus heeft zojuist voor het laatst met Zijn vrienden gegeten. Of zij wisten dat dat de laatste keer was, vraag ik me af, maar Hij was er zich van bewust. Op het randje van de dood moet elk woord raak zijn en Hij heeft de tijd genomen om hun nogmaals te vertellen dat Hij het evenbeeld van God is: ‘Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.’ Sommigen begrijpen

Hem, anderen hebben meer vragen dan toen ze aan de maaltijd met Hem begonnen. Voor nu is het genoeg. Hij staat op, heeft de hand op de deurkruk, maar kijkt nog eenmaal om naar de diverse vriendengroep waar Hij de afgelopen drie jaar mee mocht optrekken. Wat moet er nog gezegd worden? Hij kiest ervoor om hun – en ook jou en mij – duidelijk te maken wat ‘houden van’ betekent, waar liefde het meest geproefd wordt. Zijn tafelgenoten vragen zich af waarom Hij omkijkt en weer terugloopt. Hij staat op het punt om hun te vertellen dat Hij zijn liefde aan hen gaat bewijzen op een manier die zijn weerga niet kent. Hij had hartjes in de wolken kunnen schrijven, een

**JEZUS SCHREEF GEEN HARTJES IN DE LUCHT.
HIJ GAF ZIJN LEVEN – EN DAARMEE GAF
HIJ EEN NIEUWE DEFINITIE VAN LIEFDE,
DIE VOOR ALTIJD ACTUEEL BLIJFT.**

vision statement met driedubbele alliteratie kunnen achterlaten, zodat ze die makkelijk zouden kunnen reproduceren. Hij koos voor iets anders. ‘Niemand heeft een grotere liefde dan deze, [namelijk] dat iemand zijn leven geeft voor zijn vrienden’ (Joh. 15:13).

Bij een aantal van hen zie je de tranen in de ogen. Ze weten exact waar Hij over spreekt; bij anderen wil het er nog niet in dat Jezus zelf zich binnenkort zal laten doden. Jezus spreekt niet alleen over wat komen gaat, maar geeft met deze woorden ook een blauwdruk voor ware liefde, voor het geval de tijd het begrip zal uithollen.

Als je wilt doen zoals Jezus deed, dan sla je niet alleen je rechterarm om anderen heen, maar geef je je leven voor de mensen

om je heen. Dan zoek je het goede voor vriend én vijand, want ook daarover kan Jezus een woordje meepraten. Dat kan in het klein: een beker koud water op een snikhete dag, een gesprek waarin je luistert en niet praat, of je legt voor een tweede of derde keer iets uit. Maar dat kan ook in het groot. Zo gaf iemand die ik ken recent zijn nier aan een volslagen vreemde, uiteraard onder medisch toezicht.

Zelf heb ik twee keer een auto weggegeven. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat de tweede binnen twee maanden op de schroothoop lag, maar het gebaar was er niet minder genereus om. Over de eerste auto die ik ooit weggaf, lees je later meer. Gevende liefde moet je oefenen – *trial & error*. Waarom zou je vandaag niet in het klein beginnen? Er bestaat een redelijke kans dat je groot zult eindigen. Dat je verstoeld zult staan, dat je zult ontdekken dat geven inderdaad beter is dan ontvangen. Wat je terug zult krijgen, is met geen pen te beschrijven. Gelukkig maar, want dan kan het zijn betekenis ook niet verliezen. Dus draai je nog één keer om, met de deurknop in de hand, en zeg en doe wat er gezegd en gedaan moet worden. Je weet nooit of het de laatste keer is.

2. JEZUS GEEFT MEER DAN JE VERDIENT

*‘Genade is liefde die komt wanneer
je haar het minst verdient.’*

JOHN STOTT

Ik ben zelf nogal transactioneel ingesteld. Moeilijk woord, waardoor ik intelligenter overkom dan ik in werkelijkheid ben, maar ik zal proberen het uit te leggen. Als mijn vrouw op maandag bootcamp heeft, op woensdag gaat hardlopen met een vriendin en op vrijdag uit eten gaat met collega's gun ik dat haar van harte. Lief als ze is, zegt ze dan zoiets als: 'Vind je het echt niet erg dat ik drie avonden weg ben en jij de kinderen op bed moet brengen?' Ik antwoord vaak met: 'Natuurlijk niet, schat', en daarmee komt de dans ten einde. Wat zij eerst niet wist, maar nu wel, is dat ik een meester ben in het bijhouden van dat soort avondjes uit, met als enige reden dat ik minimaal evenveel avondjes weg kan als zij. Dat is transactioneel zijn. Voor wat hoort wat, zeg maar, maar dat klinkt dan weer minder overtuigend. Het gaat erom dat je krijgt wat je, volgens jezelf, verdient.

Als nieuwbakken volger van Jezus, herontdekker of iemand die op het punt staat te beginnen volgt hier een realitycheck; het woord 'transactioneel' komt in Jezus' woordenboek niet voor, althans niet zoals jij denkt.

Jezus is meester in het uitdelen zonder te verwachten dat Hij iets terugkrijgt. Hij zou een slechte boekhouder zijn, maar deze eigenschap maakt Hem wel tot iemand in wiens buurt

je graag bent. Werd Hij beledigd? Hij deed Zijn mond niet open. Kreeg Hij een niet te missen aanbieding? Hij bleef bij Zijn principes.

Ergens, net buiten de stad, staan boven op een vuilnisbelt drie kruizen, het ultieme marteltuig van de Romeinen. Jezus, de perfecte God-mens, hangt tussen twee veroordeelde criminelen. Afgeranseld, gekroond met doornen, kapotgeslagen. Een joelende menigte vindt dat Hij krijgt wat Hij verdient. In plaats van al Zijn macht en kracht aan te wenden om van het kruis te komen en de spotters eens flink de waarheid te vertellen, gaat Jezus in gesprek met Zijn Vader en zegt: ‘Vader, vergeef [het] hun, want zij weten niet wat zij doen’ (Luk. 23:34). Nou, volgens mij weten ze precies wat ze doen en verdienen ze geen vergeving, maar een pak rammel. Maar Jezus weet beter; Hij ziet dat ze niet beseffen dat ze de liefde zelf aan een paal gespijkerd hebben.

**GENADE REKENT NIET AF, HOUDT GEEN SCORE BIJ,
MAAR DEELT UIT – PRECIES OP HET MOMENT WAAROP
JE HET HET MINST VERDIENT. ZO IS JEZUS.**

Jezus hield de score niet bij; de uitdrukking ‘wie goed doet, goed ontmoet’ wordt door Hem hier voor altijd van haar kracht ontdaan. Jezus geeft wat mensen niet verdienen. Hoe zou de wereld eruit gaan zien als ook wij, Zijn bewonderaars, dat in de praktijk gaan brengen: een kalm antwoord op een tirade, hulp bieden aan die nukkige buurman, een ander avondjes uit gunnen zonder ze terug te verlangen? De onderste weg gaan, die ten diepste misschien wel de hoge weg is... Jezus keert alles om.

Toch is hier op die heuvel sprake van een transactie. Al ons vuil gaat naar de vuilnisbelt en al het schone van Hem wordt ons toegerekend. Magnifieke onverdiende gunst. In Zijn woordenboek wordt dat ook wel 'genade' genoemd. Dus heb je vijanden lief, bid voor wie je vervolgen en besef: Hij laat Zijn zon opgaan over goede en slechte mensen. Een fantastisch principe om in de praktijk te brengen.

3. JEZUS IS BARMHARTIG

‘Jezus buigt zich niet met tegenzin over onze gebrokenheid – Hij haast zich ernaartoe.’

DANE ORTLUND

‘Zalig [zijn] de barmhartigen, want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden’ (Mat. 5:7). Vergeef mij de tale Kanaäns in deze hoofdstuktitel, maar een passend synoniem kan ik niet vinden. Andere woorden schieten tekort om deze prachtige eigenschap van Jezus te beschrijven. Er bestaat echter een grote kans dat je geen idee hebt wat barmhartigheid betekent en dan wordt het ook vreselijk ingewikkeld om het toe te passen zoals Jezus het deed.

Barmhartigheid wordt vaak omschreven als tolerantie. Leven en laten leven. Doe wat goed voelt, ik leg je geen strobreed in de weg, maar doe dat ook bij mij niet. De ultieme vrijheid. Hoewel het een prachtig narratief lijkt, laat het ook een groot moreel gat achter. Het verschil tussen goed en slecht, licht en duister vervaagt als een schaduw.

Je wilt echter ook niet aan het andere einde van het spectrum gevonden worden, hoog op je morele paard, oordelen zaaierend alsof je dwars door mensen heen kunt kijken en hun motieven kunt toetsen. Ik verdenk sommige mensen er wel eens van dat ze, voor ze opstaan, eerst een flinke scheut azijn nemen. Eenmaal verticaal stoten ze expres hun kleine teen aan de houten poot van hun bed om daarna vijftwintig minuten koud te gaan douchen. Als ze zich eenmaal afgedroogd hebben,

klappen ze hun laptop open en gaan ze op de sociale media tikken.

Is er een gulden middenweg? Welk voorbeeld geeft Jezus ons en hoe kunnen we dat toepassen? Kun je hard en zacht tegelijk zijn?

Jezus ging door het land Israël als weldoener, staat er in de Bijbel. Daarbij ontmoette Hij vaak mensen met een rafelrandje. Ze waren de auto met de deuk, de nagel op het schoolbord, vaak persona non grata. De belastinginners, de hoeren, de trotse opgeblazen rijken. Zij die gewend waren aan een snoeihard oordeel. Jezus bewandelde met hen de gulden middenweg van barmhartigheid en bleef daarmee uit de twee extremen die ik eerder schetste.

Want stel nou dat Hij slechts tolerant was geweest. Dan had Hij bij die ontmoetingen gezegd: 'Meisje, Ik hou van je zoals je bent, wat je ook doet, met hoeveel mannen je ook het bed gaat delen. Als dat is wat je wilt, dan moet je dat vooral doen.' Maar stel dat Hij de oordelende azijndrinker zou hebben gespeeld, dan had Hij hen allemaal met protestborden, een geel hesje en een rolfluit in zijn mond genadeloos met de grond gelijk-gemaakt.

Maar zo is Jezus niet. Hij is barmhartig. Hij is in staat om de outcasts te doorzien, maar houdt zoveel van hen dat Hij hen niet zo wil laten. Hij is zacht, neemt de tijd. Hij is duidelijk en spreekt hen aan op dat gebied in hun leven dat niet beantwoordt aan Vaders bedoeling. Dat is barmhartigheid: het vermijden van een extreme opinie, om iemand werkelijk weer in het juiste spoor te krijgen.

De vrouw van een van mijn collega's bezoekt prostituees in een grote stad in ons land om te horen of ze iets voor hen kan betekenen. Ze wil doen als Jezus en als Jezus voor hen zijn. Een van de vrouwen kwam na een aantal gesprekken tot geloof, maar ze bleef haar werk uitvoeren. Na verloop van tijd vroeg ze haar: 'Joh, hoe lukt het je om dat te blijven doen nu je Jezus hebt leren kennen? Ben je misschien niet bestemd voor iets anders?' Haar antwoord gaf haar moeilijke positie aan: 'Ik zet gewoon de knop om, word een ander persoon, en als ik thuiskom, draai ik de knop weer de andere kant op.' Twee jaar lang bleef ze haar trouw bezoeken en op een gegeven moment ging ze ook mee naar de kerk. Ze werd daar liefdevol opgevangen, kreeg onderwijs uit de Bijbel en ging vriendschappen aan met mensen binnen de kerk. Pas na twee jaar stapte ze uit de prostitutie. Toen de vrouw van mijn collega haar vroeg hoe ze uiteindelijk de stap kon zetten zei ze: 'Mijn knop is langzaam stuk gegaan.'

**BARMHARTIGHEID IS NIET ZEGGEN: 'ALLES IS GOED',
EN OOK NIET ROEPEN: 'ALLES IS FOUT' – HET IS
STAPJE VOOR STAPJE MET IEMAND OPLOPEN.**

Dit liet mij opnieuw zien wat Jezus van ons vraagt. Wat als de kerk had gezegd: 'Je bent hier alleen welkom als je het publieke deel van je leven meteen in orde maakt'? De kerk zou zijn als de azijndrinker: meteen klaarstaan met een oordeel. Wat als de kerk tolerant was geweest en had gezegd: 'God houdt van je zoals je bent; doe wat goed voelt' en haar nooit had geconfronteerd met het feit dat het leven dat ze leidde niet paste bij Gods doel met haar leven? Dan had ze zich misschien nog dagelijks laten gebruiken door mannen.

Gelukkig bewees de kerk haar barmhartigheid. Ze gunden haar het proces van levensheiliging. De kerk liet Jezus zien in woord en daad en beseftte dat deze vrouw een werk-in-uitvoering was. Ze kwamen langsij, in de wetenschap dat Jezus een beter plan had dan zij zich ooit kon voorstellen. Dat Zijn sporen rechter, dieper en stabiel zijn dan die van de peeskamer, lust en wanhoop.

Dat is barmhartigheid! Dat is het DNA van Christus in mensen. En hopelijk ook in jou en mij. Waar ben jij te hard of te zacht? Waar kun jij de verticale barmhartigheid die je van Jezus hebt ontvangen, horizontaal aan anderen doorgeven?

EEN UITNODIGING OM VOOR HET EERST OF OPNIEUW ONDER DE INDRUK TE RAKEN VAN JEZUS, DE MAN DIE ALLES VERANDERDE

In *Doen als Jezus* neemt Kees Postma je in korte, krachtige hoofdstukken mee langs woorden, daden en ontmoetingen van én met Jezus. Met scherpe observaties, luchtige anekdotes en praktische tips laat dit boek zien hoe Jezus' woorden en daden vandaag richting kunnen geven aan jouw dagelijks leven. Voor iedereen die, met vallen en opstaan, wil leren leven zoals Hij: afhankelijk, authentiek en met open handen.

Doen als Jezus is het eerste deel in de serie 'Doen als ...' over bijbelse personages.

Kees Postma is werkzaam voor European Christian Mission en organiseert regelmatig retraites naar Ierland. Van zijn hand verscheen eerder de trilogie over predikant David Keizer.
www.keespostma.com

KokBœkencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT

NUR 707 ISBN 978 904 354 361 3

9 789043 543613 >